

Vatten- och miljönämnden

Tid

Torsdagen den 21 april 2022 kl. 13:00-16:50

Plats

KS-salen

Omfattning

§ 18-25

Beslutande

Anna Thore (S), ordförande
Patrik Olsen (M), vice ordförande
Linda Erlandsson (S)
Frida Jonsson (C)
Jens Körge (V)
Joel Rydh (V)
Birgitta Nordlöw (L)
Mats Wählin (KD)
Daphne Thu vesson (MP)

Sekreterare

Lena Johansson

Justeras

Anna Thore
ordförande

Mats Wählin

Sammanträdesdatum
2022-04-21

§ 18

Sammanfattning av vatten- och miljönämndens budgetworkshop

Överläggning

Under överläggningen sammanfattar Charlotte Gustafsson Brynielsson, kommunledningskontoret, vatten- och miljönämndens budgetworkshop den 9-10 mars 2022.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.

§ 19

Kalmar kommuns miljöpeng omgång 1 2022

Dnr VMN 2022/0001

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse från den 12 april 2022.

Sammanställning av ansökningar till och med mars 2022.

Bakgrund

Hösten-vintern 2019 beslutade vatten- och miljönämnden om att lansera ett stöd till lokala utvecklingsgrupper och föreningar som vill satsa på miljöförbättrande åtgärder. Stödet kallas för miljöpeng och är en utveckling av den tidigare bygdepengen.

Struktur och uppbyggnad av miljöpengen är liknande med låga trösklar, minimalt med administration och stor tilltro till de föreningar och utvecklingsgrupper som ansöker.

Beslut om bifall eller avslag fattas av vatten- och miljönämnden tre gånger per år. Miljöpengen finansieras årligen med ca 2 miljoner kronor och fortlöper i tre år till utgången av 2022.

Överläggning

Karin Löfström, kommunledningskontoret, informerar om att totalt har tre ansökningar registrerats till och med 2022-04-01. Ansökningsbeloppet uppgår till 94 987 kronor.

Kalmar Södra koloniträdgårdsförening

Föreningen avser att sätta ut bikupor, plantera fruktträd, anlägga ängsmark och sätta upp informationsskyltar för att skapa en samlingsplats öppen för allmänheten som bidrar till biologisk mångfald, information och kunskapsspridning.

Sammanträdesdatum
2022-04-21

Föreningen ansöker om 36 000 kronor som ska gå till inköp av bisamhälle och bikupor, staket och en biskötarkurs. De ska även köpa in träd, buskar och ängsjord samt informationsskyltar.

Kalmar Motorklubb

Föreningen avser att bygga en spolplatta för fordonstvätt och ansöker om 50 312 kronor till byggmaterial.

I samråd med kommunens miljöenhet, föreslås att Kalmar Motorklubb först tar kontakt med miljöenheten och även bygglovsenheten då detta kan vara miljöfarlig verksamhet som behöver tillstånd. Efter det får föreningen återkomma till handläggarna för miljöpeng. Föreningen behöver då också lämna en grundligare beskrivning över hur fordonen tvättas idag och vilken miljöskillnad en spolplatta skulle göra.

Ibn Rushd Studieförbund

Föreningen avser att starta en studiecirkel om källsortering och informera om avfall, miljö, klimat och beteende.

Föreningen ansöker om 8 675 kronor som ska täcka arvode för ledare, föreläsare och informatörer samt till tryckt material på flera olika språk.

Möjligheten att nå ut med miljökunskap till alla i Kalmar, oavsett språk, är viktigt. Det stärker kommunens arbete inom flera miljömål så väl som sociala mål. Dock har det i handläggningen av ärendet framkommit att förbundet i första hand kommer att avlöna en annan organisation: Somaliska föreningen. Vatten- och miljönämnden välkomnar därför Somaliska föreningen i Kalmar kommun att ansöka om medel för projektet.

Beslut

Vatten- och miljönämnden bifaller miljöpengsansökan från Kalmar Södra Koloniträdgårdsförening, med 36 000 kronor. Ansökan från Kalmar Motorklubb återremitteras.

Nämnden ger avslag till miljöpengsansökan från Ibn Rushd Studieförbund.

Totalt beviljas ansökningar om 36 000 kronor.

§ 20

Beslut om att delta i projektet WaterMan

Dnr VMN 2022/0008

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse från den 8 april 2022.

Bakgrund

Syftet med projektet WaterMan är att utveckla och testa metoder som bidrar till en långsiktigt hållbar vattenförsörjning i östersjöområdet. Ansökan lämnas in tillsammans med kommuner, universitet och regioner från Sverige, Danmark, Polen och Litauen. Projektet koordineras av Region Kalmar län. Kalmar kommun och Kalmar Vatten AB blir båda formella partners i projektet

Sammanträdesdatum
2022-04-21

med en budget på drygt 600 000 euro. EU:s Östersjöprogram finansierar 80% av projektets totala budget. Projektet pågår i tre år med start hösten 2022.

Projektet ligger väl i linjen med kommunens mål att ha God vattenstatus 2027 och delmålet som berör kvantitet. Om ansökan beviljas ges värdefulla möjligheter till kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och att förstärka Kalmars resurser till följande aktiviteter/arbetsområden: 1. Ta fram en plan för kommunens vattenförsörjning 2. Utveckla vattenhållande åtgärder som bidrar till höjd grundvattennivå och ökade möjligheter till bevattning av jordbruksmark; 3. Att i liten skala testa en metod för att rena och använda avloppsvatten för bevattning av parker och gräsytor. 4. Närmare undersöka förutsättningarna för att använda ”tekniskt vatten” från det nya Kalmarsundsverket i Länssjukhuset och KLS.

Beslut

Vatten- och miljönämnden beslutar att Kalmar kommun ska vara med som partner i en projektansökan till EU:s Östersjöprogram ”Interreg Baltic Sea Region” med titeln Climate Resilient Water and Waste Water Management in the BSR – WaterMan.

Protokollsanteckning

Daphne Thuveesson (MP) presenterar följande protokollsanteckning: ”Miljöpartiet ställer sig positiv till beslutet att delta i projektet WaterMan. Målsättningen med projektet är: “To develop and promote new circular approaches to reduce outflows of nutrients and hazardous substances to surface water, ground water and the Baltic Sea, which at the same time contribute to a climate resilient water supply.” Målsättningar ligger i linje med Kalmar kommuns egna målsättningar att nå god vattenstatus 2027 och att också säkra tillgången (kvantitet). Genom att delta i projektet får man ekonomiska resurser för kompetensutveckling, planering och pilotinsatser. Det är viktigt att poängtera att genomförande av aktiviteter för att nå kommunens mål ska prioriteras även utan tillgängliga projektmedel. Att säkra kommunens vattenkvalitet och kvantitet är en grundläggande uppgift för kommunen som måste väga väldigt tungt i alla utvecklings projekt.. Att misslyckas, till exempel genom förgiftning av en grundvattentäkt, kan vara näst intill förödande under lång tid framöver.

Att ta fram en vattenförsörjningsplan är centralt i detta arbete och arbetet pågår för fullt. Det är viktigt att båda aspekter - säkrad tillgång till vatten och minskad användningen genom bland annat effektivisering - inkluderas i detta arbete. Utveckling och användning av tekniskt vatten är ett bra exempel på detta.

Denna aspekt (effektiviseringen) skulle kunna vidareutvecklas under del tre Vattenhållande åtgärder.

Lantbruk har slagits hårt av klimatförändringarna som har lett till längre torrperioder. Dessa kan förväntas öka i frekvens och blir mer extrema med ökad uppvärmning. Många jordbruk är i dag beroende av bevattning och detta kan förväntas öka.

Behov av bevattning kan påverkas bland annat av ökad kolinlagring i marken, som kan öka vatteninfiltrationen och den vattenhållande förmågan dramatiskt. Ett antal lantbrukare har, på eget initiativ, börjat testa olika odlingsmetoder

Sammanträdesdatum
2022-04-21

(mellangrödor, marktäcke, mindre markbearbetning, fermenterad kompost för att stödja mikroliv i marken för att förbättra markstruktur och bördighet, mångfald i odlingen, m.m.). Deras erfarenhet är av stor vikt och bör tas till vara i vårt arbete med vattenhållande åtgärder. Förutom ökad vattneffektivisering har ökad kolinlagring i marken en positiv effekt på klimatet, minskar övergödning, ökar markens bördighet och förbättrar lantbrukarnas ekonomi genom minskat behov av dyra insatsvaror (konstgödsel, kemikalier, diesel) och ökar biologisk mångfald.

Att ta tillvara deras erfarenheter skulle kunna vara ett lämpligt uppdrag för en LNU-student i samarbete med serviceförvaltningen och Kalmar Vatten AB”.

§ 21

Information om riskhanteringsplan översvämningar

Överläggning

Under överläggningen informerar Lars Ljungström, Länsstyrelsen Kalmar län, om riskhanteringsplan vid översvämningar.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.

§ 22

Klimatpris 2022

Dnr VMN 2022/0009

Kommunledningskontorets skrivelse från april 2022.

Bakgrund

Det är nu tredje gången Kalmar kommun delar ut ett externt klimatpris med syfte att lyfta fram och belöna förebilder och goda exempel inom klimatområdet. Kalmar kommuns klimatpris syftar även till att stimulera utveckling av nya metoder och arbetssätt som förstärker arbetet på olika arenor inom samhället. Mottagaren av priset ska antingen ha gett ett tydligt resultat inom området ”minskad klimatpåverkan” - i form av minskade utsläpp av växthusgaser, kolinlagring eller andra insatser som minskat verksamhetens klimatavtryck - eller ha inspirerat andra till att på ett betydande sätt minska sin klimatpåverkan.

Priset kan erhållas av enskild person, grupp, förening, forskare, organisation eller företag verksamma i kommunen som geografiskt område. Priset består av 15 000 kronor samt ett diplom.

Överläggning

Under överläggningen yrkar Patrik Olsen (M) – med instämmande av

Sammanträdesdatum
2022-04-21

Birgitta Nordlöw (L) och Mats Wåhlin (KD) – att nämndsledamöter och ersättare inte får nominera kandidater till Klimatpriset och att det fortsättningsvis, när klimatpriskandidaterna inkommit, ska redovisas som ett informationsärende. Först påföljande nämndsmöte tas Klimatpriset upp som beslutsärende.

Efter överläggningen avslutas beslutar vatten- och miljönämnden enligt Patrik Olsens förslag att gälla Klimatpriset 2023 och framåt.

Beslut

Kalmar kommuns klimatpris 2022 tilldelas More Biogas med följande motivering:

More Biogas är det lokala företaget som år efter år producerar hållbart drivmedel från traktens restavfall, gödsel och matavfall. I en orolig värld håller de fast vid sina principer och säljer inte gas till överpris utan efter faktiskt produktionskostnad. Detta påskyndar omställningen eftersom bilister i Kalmar tryggt kan gå över till biogasbilar försäkrade om att det alltid finns lokal, prisvärd biogas från More Biogas.

Biogas innebär trippelmiljönytta då det tränger undan fossila bränslen, nyttjar energi från gödselbrunnar som annars skulle läckt ut metangas, vilket förbättrar våra kuster, då det bidrar till minskat näringsläckage. Dessutom breddar det den lokala lantbrukarens affärsupplägg.

Aktuellt just nu hos More Biogas är ett forsknings- och provmiljöförsök med gödselseparering och även utbyggnadsplaner för ökad biogasproduktion. Genom att ytterligare stärka sin produkt kan lantbrukare bli mer oberoende av importerad konstgödsel (från ex. Ryssland) och bruka marken med lokalproducerad och cirkulär gödsel.

Protokollsanteckning

Patrik Olsen (M), Birgitta Nordlöw (L) och Mats Wåhlin (KD) presenterar följande protokollsanteckning: ”Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna motsätter sig hur hela processen kring Klimatpriset för 2022 gått till.

Att som ordförande nominera kandidater är inte lämpligt. Att ha utsett miljöpristagaren och be nämndsekreteraren kontakta vinnaren redan under presidiet, innan underlag skickats ut till nämndens ledamöter och ärendet diskuterats i nämnden.

Detta visar på en oerhörd nonchalans mot den demokratiska processen. Vid kommande nomineringar till klimatpriset så bör de nominerade presenteras på ett nämndmöte och först nästkommande nämndmöte bör vinnaren utses. De nominerade bör ej heller nomineras av någon av nämndens ledamöter eller ersättare”.

§ 23

Information om Skärgårdsparken

Överläggning

Sammanträdesdatum
2022-04-21

Under överläggningen rapporterar Eva-Lena Larsdotter, kultur- och fritidsförvaltningen, om arbetet i projektet ”Utveckla natur- och vattenmiljöer i Skärgårdsparken”, där hon presenterar och informerar om följande:

- beslutade uppdrag och medel till olika delar i området
- översikt av områdets potential i olika utemiljöer och åtgärdsförslag
- presentation av första utkast till illustration av åtgärder i föreslaget entréområde och närområde till planerat servicehus ”Naturens hus”
- sammanställning av förslag till åtgärder med koppling till vatten- och miljönämnden
- information om fortsatt process för projektet.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.

§ 24

Information om supervåtmark i Smedby

Punkten utgår.

§ 25

Information om energibalans Kalmar kommun

Överläggning

Under överläggningen informerar Göran Gustavsson, Energikontor Sydost om energibalans Kalmar kommun.

Beslut

Vatten- och miljönämnden fattar inte något beslut med anledning av informationen.